



12. august

EM 2011/118

Inatsisartut suleriaasianni § 33 malillugu matumuuna aaliangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq nassiuqqarpoq:

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut pisussaatinneqassasut 2012-umi upernaakkut ataatsimiitoqalersinnagu naartunermi, erninermi qitornarsiartaavinermilu sulinnigiffeqarneq ullormusiaqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut suliniuteqaqqullugit, taamaaliornikkut sulisitsisut namminersortut erninermi angajoqqaallu sulinnigiffeqartarnerinut akiliisartut akiliutimik ilaanik utertitsisinnaangorlugit, kisianni annerpaaffilerlugu aningaasarsiortup erninermi dagpenget kommuneminngaaniit pissarsiassaasa amerlaqataannik.

(Inatsisartuni ilaasortat Knud Kristiansen aamma Siverth K. Heilmann, Atassut)

Tunngavilersuut:

Akilerartarnermut tunnguinermullu ataatsimiittaliarsuup isumaliutissiissutimini erninermi aaqquissuussinerit nalilersorsimavai. Tassani malugeqquneqarput inernermi aaqquissuussinerit sulinnigiffeqarnerup nalaani akissarsiaqatigiiaanun assiginngitsorujussuarnik akissarsiaqartoqartartoq.

Inuiaqatigiinnut pingaarutilerujussuuvog inoorlaat pitsaasumik toqqissimanartumillu inuunermikk aallartitsisarnissaat, taamaammal politikikkut isumagisariaqarparput angajoqqaangorut erninermi orloveqartarnerup angajoqqaatullu orloveqartarnerup amerlanerpaanit atorneqartarnissaa, qulakkeerlugulu erninermi angajoqqaatullu orloveqarnermi ilaqutariit aningaasaqarnerannik annersumik allannguisuussanngitsoq.

Aningaasarsiortut isumaqatigiissuteqarsinnaapput erninermi angajoqqaatullu orloveqarnermi aningaasarsiaqarsinnaanermikk, ilaalli erninermut atatillugu orloveqarnerinnarmi aningaasarsiaqarsinnaallutik, allallu aamma arlaanniluunniit aningaasarsiaqarsinnaanatik. Isumaqatigiissutit takku pissutaallutik aningaasarsiortut aningaasarsiamikkut assigiingitsorujussuarnik atugassaqartiapput.

Erninerup nalaani asulisunik aningaasarsitsitsisarneq sulisitsisumut aningaasatigut malunnaatilerujussuusinnaavoq. Suliffinnut mikinerusunut ikittuinnarnik sulisulinnut erninermi angajoqqaatullu orloveqarnermut akissarsistsisarnerit pingaaruteqarluinnartumik sunniuteqarsinnaapput.

Ilaqutariinnut inoorlaamullu pissutsit nutaat pitsaasunik atugassaqartitsinissaq tunngaveqassaaq nikerannigitsuyimik aningaasarsisarnissaq. Taamaammal isumaqarpugut politikikkut suliniutigisariaqaripput sulisitsisut namminersortut sulisumik orloveqarneranni akissarsisisitsisarnissaminnut kajuummissuteqassasut.

Taamaamat naartunermut, erninermut qitornarsiartaavinnermullu orloveqartarnek pillguit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, sdecembarip 7-anni 2009-meersoq allangortikkusupparput. Sulisitsisut sulisorisaminnut erninermi angajoqqaatullu orloveqarnermi akissarsisitsisartut erninermi ullormusianik utertitsisinnaalersariaqarput, aningaasarsiortup assinganik atorfimmini atugassaritaasup kommunemit pissarsiassaraluisa amerlaqataanik, kisianni annerpaamik sulinngifeqarnermi pissarsiassaasa amerlaqataanik.

Atassut-ip nalunnngilaa Inatsisartut 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnermini oqallisigigaat akueralugulu allannguutissatut siunnersuut, tassani Naalakkersuisut pisusaatinneqarlutik sulisut sulisitsisullu isumaqatiginiassagaat erninermi aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq siunertaralugu. Atassut isumaqanngilaq maannakkut siunnersuut akuerisaareersumut akornutaassasoq – akерlianiok Atassut isumaqarpoq siunnersuut aqjissuussinermut tapertatut isigineqassasoq.

Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai suuppat?

Inatsisartut aalajangernissat aningaasatigut alladdissornikkullu pisortanut kinguneqassaaq. Ullormusiassanik tunniussineq allaffissornikkut suliaqartitsinerulissaaq, tassami ullormusiassat ilaat innuttaasumut toqaannarlugit tunniunneqassapput, ilaalli sulisitsisumut akilerneqartassallutik. Erninermi ullormusiat tunniuttarnissaannut isumatusaartumik sullissisoqassaaq, kisianni naatsorsuutigaarput maannakkut aningaasaliissutaasartut iluanni aaqjiisoqassasoq. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaasa naatsorsornissaat 2012-umi inunngortussat amerlassusissaat aningaasanut inatsimmi 30.10.36 *erninermi ullormusiat* 2011-mut aningaasanut inatsimmi 2012-umi inunngortussat 830-t missaat naatsorsuutigineqarpoq. Tassani naatsorsuutigineqarpoq atorfillit 125-t suliffeqarfinni namminersortuniittut isumaqatigiissutit malillugit pissarsiassaqariissasut erninerup nalaani akissarsiaqartinneqarnissartik pillugu, naatsorsuutigigit-sigulu anaanaasoq sapaatip akunnerini 17-ini, ataataasorlu sapaatip akunnerini pingasuni, pisortanut 8,3 millioner koruuninik aningaasartuutaanerulissasoq. Naatsorsuutigineqarpoq sulisartut ikinnerusut isumaqatigiissuteqarsimassasut angajoqqaatut orloveqarnermi sapaatip akunnerini 17-ini aningaasarsiaqarnissaminnut, inuillu 70-it naatsorsuutigiutsigit pisortat 4 millioner koruuninik aningaasartornerulissapput.

Aningaasatigut allaffissornikkullu namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut kingunissai suuppat?

Siunnersuut namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu ajunngitsumik kinguneqarsinnaavoq aammali kingunerlusinnaalluni. Namminersorlutik inuussutissarsiortunut aningaasatigut kinguneqarluassaaq sulisitsisunut massakkut erninermi aningaasarsiaqartitsinissaminnik isumaqatigiissuteqartunut. Tassqami sulisitsisut takku erninermi ullormusianik akiliutimik ilaat utertittalertussaammatigit. Inatsisartut aalajangernissaat amma kinguneqarsinnaavoqerninerup nalaani sulisitsisut akiissarsisitsisartut nalinginnaanerulernerannik. Inatsisartut aalajangiissappata namminersorlutik inuussutissarssiutilinnut akissaajarnarnerulissaaq.

Aningaasatigut allaffissornikkullu inunngortussat ataasiakkaanut kingunissai suuppat?

Inunngortussat anguniaarparput sulisartut aningaasatigut atugaasa pitsaanerulersinnissaat, naatsorsuutigaarpummi erninermi orloveqarnissaminnut amerlanerit periarfissinneqartalissasut. Ilanngullugu naatsorsuutiginnngilarput siunnersuut inunngortussat ataasiakkaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqassanngitsoq.